

ende Skatteaar har været bosat i og svaret de ham paahvilende direkte Skatter til Kommunen.

I den før nævnte Betænkning af 15. Marts 1905 foreslaas at give Valgret og Valgbarhed til alle ugifte Kvinder, Enker og fraskilte eller separerede Hustruer, der have svaret direkte Skat. Mindretallet har, for ogsaa paa dette Punkt at vise Imødekommenhed, udvidet Valgret og Valgbarhed til samtlige Kvinder, der opfyldte de i Lovforslaget opstillede Betingelser for Valgret og Valgbarhed, ligesom man har ment ikke at burde fastholde nogen Modstand mod, at de nævnte Rettigheder ogsaa gives til Tyendet.

§§ 4, 35 og 67 indeholde Bestemmelser om Stemmepligt, der ere foreslaaede i Henhold til den berettigede Sætning: „Ingen Rettigheder uden Pligter“, og da Kravene om Stemmeret stadig ere voksende, uden at denne Ret benyttes i saa vid Udstrækning, som Interessen for og Varetagelsen af Kommunernes Tarv kan gøre Fordring paa, har Mindretallet fundet det rigtigt og forsvarligt at stille foranførte Forslag, der indeholde Bestemmelser om, i hvilke Tilfælde Pligten bortfalder, og har man, for at lette Opfyldelsen af denne, stillet hensyntagende Forslag i §§ 14, 40, 44, 72 og 77 betreffende Sted og Tid for Afgivelse af Stemmer.

At gaa til en omfattende Begrundelse af Forslaget vil her føre for vidt. Mindretallet skal derfor indskrænke sig til at bemærke, at selv om Bestemmelsen om Stemmepligt endnu ikke er almindelig, er den paa den anden Side heller ikke ukendt, idet den er indført i forskellige Svejtser-Kantoner, som Thurgau, Zürich, Aargau og Schaffhausen, og har, som det maa antages, virket tilfredsstillende saavel ved politiske som kommunale Valg i Kongeriget Belgien siden dens Indførelse 1895, eftersom der efter den Tid ikke er fremsat Ønske eller stillet Forslag om at afskaffe Stemmepligten. Stemmepligtens Betydning fremgaar af Resultatet ved de kommunale Valg, som fandt Sted i 1895, idet der af indtegnede 937,020 Vælgere stemte 934,735, hvorefter man tør antage, at saa godt som alle Vælgere med Undtagelse af de, som paa Grund af Sygdom eller anden lovlig Grund have anmeldt Forfald, have afgivet Stemme.

Mindretallet, der har sluttet sig til Regeringsforslagets Bestemmelser om Indførelse af Forholdstalsvalgmaaden, foreslaar denne udvidet til Valg af Revisorer til Sogneraadene og til Valg af Raadmændene i København, se §§ 113 og 30.

Mindretallet havde næret Haab om, at det ovennævnte Ændringsforslag i det væsentlige skulde være blevet accepteret fra anden Side; da imidlertid Forslaget ved Afstemning indenfor Fællesudvalget er forkastet, nødsages Mindretallet, idet det i øvrigt fastholder den i Ændringsforslaget indtagne Stilling, til under de forhaanden-værende Forhold at tilraade Landstinget at føre Lovforslaget tilbage til den Skikkelse, i hvilken det er vedtaget af Landstinget den 30. November 1906.

Estrup tilføjer:

Grunden til, at jeg ikke har kunnet slutte mig til forannævnte Forslag i sin Helhed som Forslagsstiller, er alene den, at Forslaget opgiver de højstbeskattedes særlige Valgret til By- og Sogneraad, som Landstinget hidtil har fastholdt, uden at Forslaget tillige indeholder andre Bestemmelser, hvorved de besiddende i Kommunen, der væsentlig bære dens Byrder, kunde sikres passende Indflydelse paa Kommunens Styrelse og Værn mod vilkaarlig Overbeskatning.

Den særlige Valgret, som Forslaget giver Kommunens ældre Vælgere, tillægger jeg for Sognekommunernes Vedkommende kun mindre Betydning, og et Forslag om at give Landkommunernes ejendomsskyldskattende Grundejere den samme dobbelte Valgret, som de højstbeskattede hidtil havde udøvet, fandt ikke tilstrækkelig Tilslutning.